

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	36.
Nastavna cjelina / tema	IV. CRKVA TIJEKOM POVIJESTI
Nastavna jedinica / podtema	8. Obnova Crkve

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV C.6.2. Učenik uviđa povezanost ljubavi, odgovornosti i slobode.

OŠ KV D.6.1. Učenik navodi pozitivnu i negativnu stranu Crkve u srednjemu vijeku i prepoznaje stalnu potrebu »pročišćavanja« Crkve od ljudskih mana i usmjeravanje prema božanskome.

OŠ KV D.6.1. Učenik navodi primjere kršćanskoga djelovanja u društvu.

Ključni pojmovi	Tridentski koncil, 1545.–1563., papa Pavao III., obnova Crkve, isusovci, sv. Ignacije Loyola, misije, školstvo, sv. Filip Neri, sv. Terezija Avilska, sv. Ivan od Križa
Središnje / problemsko pitanje	Kako se Crkva može obnavljati nakon pogrešaka, a pritom ostati vjerna Evanđelju?
Nastavne metode	razgovor, recipročno poučavanje, čitanje s pitanjima, razvrstavanje podataka, rad s anegdotama i mudrim mislima, rad u skupinama, analiza umjetničkoga djela, stvaralačko crtanje, poučna priča, formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 42, radna bilježnica, str. 60–61, digitalni udžbenik, bilježnica, digitalne anegdote o sv. Filipu Neriju, mudre misli sv. Filipa Nerija, sv. Terezije Avilske i sv. Ivana od Križa, reprodukcija Tridentskoga koncila, radni predlošci, papir i bojice, projektor / pametna ploča
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti – izdvajanje i razvrstavanje ključnih podataka; Hrvatski jezik – tumačenje anegdote i mudre misli; Likovna kultura – analiza reprodukcije; Osobni i socijalni razvoj – osobna odgovornost i poniznost.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: odgovori u recipročnom poučavanju, razvrstavanje podataka o obnovi, tumačenje anegdota i mudrih misli te formativna provjera.

Vrednovanje kao učenje: grafički prikaz triju srca razumijevanja.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, Ti poznaješ naše slabosti i ne odustaješ od nas. Daj nam hrabrost priznati pogreške, mudrost razlikovati što treba čuvati od onoga što treba mijenjati i snagu da obnovu uvijek započnemo vlastitim srcem. Amen.

Alternativa: Učenici će u kratkoj tišini promisliti o jednoj navici koju bi željeli poboljšati, bez javnoga iznošenja osobnih odgovora.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 59.“

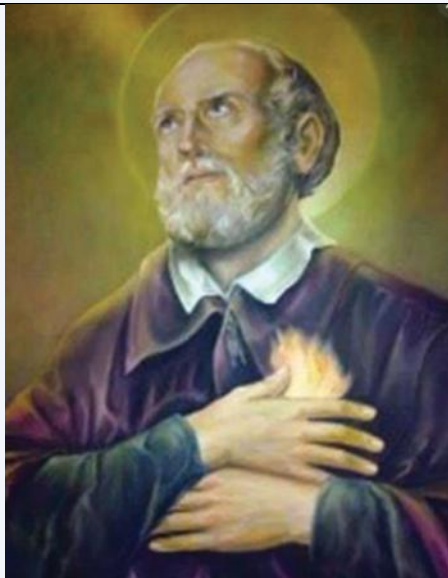
Ili:

„Učenici će napisati jednu rečenicu kojom se kritika može pretvoriti u prijedlog.“

Motivacija:

Vjeroučitelj će iz digitalnoga udžbenika pročitati anegdotu „Kokoš i perje“. Učenici zatim biraju što se u priči najteže može vratiti: PERJE – RIJEČI – VRIJEME – PUT.

SV. FILIP NERI – KOKOŠ I PERJE

Prilikom ispovijedi jedna je žena rekla sv. Filipu Neriju da ima naviku ogovarati neke osobe. Svetac je odriješi i dade joj posebnu pokoru. Rekao joj je neka pođe kući, uzme kokoš pod ruku i vrati se k njemu. Putem neka kokoši počupa sve perje.

Žena je učinila kako joj je sv. Filip rekao. Kada je ponovo došla, dao joj je novi zadatak, da se vrati kući i pokupi sve perje do posljednjeg koje je dolazeći pustila da padne na ulicu!

Žena je odgovorila da je nemoguće pokupiti sve perje jer ga je vjetar posvuda raspršio.

Onda je sv. Filip rekao: „Kao što je nemoguće sakupiti sve perje koje je vjetar jednom raspršio, tako je nemoguće povući mrmljanja i ogovaranja kad su jednom izišla iz usta.“

Razgovor:

- Zašto žena nije mogla ponovno skupiti sve perje? (Vjetar ga je raspršio.)
- S čim je sv. Filip usporedio raspršeno perje? (S riječima ogovaranja koje se više ne mogu potpuno povući.)
- Koja je pouka za naš govor? (Prije nego nešto kažemo, trebamo razmisliti o posljedicama.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo veliku obnovu Katoličke Crkve nakon reformacije: Tridentski koncil, djelovanje isusovaca, misije i duhovnu obnovu. Posebno ćemo uočiti da se prava obnova ne svodi na promjenu izvana, nego uključuje nauk, red, obrazovanje, služenje i obraćenje srca. Istraživat ćemo: Kako se Crkva može obnavljati nakon pogrešaka, a pritom ostati vjerna Evanđelju?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u skupinama i zajednička provjera, 14 minuta)

a) Rad u skupinama. Učenici će pročitati glavni tekst „Obnova Crkve“, udžbenik, str. 42. U svakoj skupini učenici preuzimaju četiri uloge: PREDVIĐAČ – prije odlomka kaže što očekuje; POJAŠNJAVAČ – objašnjava nepoznatu riječ ili podatak; PITATELJ – sastavlja jedno pitanje; SAŽIMAČ – na kraju daje sažetak u jednoj rečenici. Uloge se nakon svakoga odlomka mijenjaju.

Ključni sažetak: Tridentski koncil 1545.–1563. potvrdio je katolički nauk i potaknuo uređivanje discipline i duhovnu obnovu; isusovci, osnovani 1534. po sv. Ignaciju Loyolskom, djelovali su u propovijedanju, ispovijedanju, školstvu, književnosti i misijama; tekst naglašava da se kršćanstvo ne smije nametati silom.

Radni predložak:

ULOGA	ŠTO RADI?	BILJEŠKA
PREDVIĐAČ	predviđa sadržaj	
POJAŠNJAVAČ	objašnjava pojam	
PITATELJ	postavlja pitanje	
SAŽIMAČ	sažima odlomak	

b) Učenici će pogledati obraćanje pape Franje o misijskom djelovanju i nakon toga navesti jednu razliku između naviještanja i prisile.

“Papinska misijska djela”; 3:50; Izvor: Papinska misijska djela u Hrvatskoj; YouTube

Ili:

Učenici će pročitati tekst „Obnova Crkve“, udžbenik, str. 42, zatim odgovoriti na pitanja i proučiti kružni shematski prikaz.

Razgovor:

- Kada je održan Tridentski koncil i tko ga je sazvao? (1545.–1563.; sazvao ga je papa Pavao III.)
- Zašto je koncil bio važan? (Bio je odgovor Crkve na protestantsku reformaciju i početak velike obnove.)
- Što je na koncilu potvrđeno? (Katolički nauk o sakramentima, spasenju, istočnom grijehu, Djevici Mariji i štovanju svetaca.)
- Što je uređeno u životu Crkve? (Disciplina i uprava; poboljšano je obrazovanje svećenika i vjerski odgoj mladih.)

- Tko je osnovao Družbu Isusovu i kada? (Sv. Ignacije Loyola, 1534.)
- U čemu su se isusovci posebno istaknuli? (Propovijedanju, ispovijedanju, poučavanju, misijama, školstvu, obrazovanju i književnosti.)
- Kako tekst prosuđuje prisilne metode u misijama? (Isusovci se nisu slagali s prisilom jer se kršćanstvo ne smije nametati silom.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

Kršćanski naglasak: Prava obnova Crkve počinje obraćenjem, odgovornošću i vjernošću Evanđelju; ne može se graditi prisilom ni samo vanjskim promjenama.

Aktivnost 2: Tridentski koncil u šest podataka (individualni rad, 7 minuta)

Učenici iz teksta izdvajaju šest podataka: početak, završetak, papa, trajanje, što je potvrđeno i što je obnovljeno.

Rješenje: 1545.; 1563.; papa Pavao III.; 18 godina; potvrđen katolički nauk; uređeni disciplina i uprava te potaknuta unutarnja, duhovna obnova.

Radni predložak:

POČETAK	ZAVRŠETAK	PAPA	TRAJANJE	POTVRĐENO	OBNOVA
1545.	1563.	PAVAO III.	18 GODINA	_____	_____
				_____	_____
				_____	_____
				_____	_____

Aktivnost 3: Nauk – disciplina – duhovna obnova (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će svaki podatak iz teksta svrstati u jednu od tri skupine: NAUK – DISCIPLINA I UPRAVA – DUHOVNA OBNOVA.

Rješenje: nauk – sakramenti, spasenje, istočni grijeh, Djevica Marija, štovanje svetaca; disciplina i uprava – uklanjanje zlouporaba, uređivanje crkvene discipline i uprave; duhovna obnova – obrazovanje svećenika, vjerski odgoj djece i mladih, jačanje duhovnoga života.

Radni predložak:

vjerski odgoj djece i mladih • spasenje • bolji red i uprava • sakramenti • duhovni život • ukidanje zlouporaba • štovanje svetaca • istočni grijeh • obrazovanje svećenika • Djevica Marija

NAUK	DISCIPLINA I UPRAVA	DUHOVNA OBNOVA

Aktivnost 4: Ignacije i isusovci (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će iz teksta pronaći pet područja djelovanja isusovaca i svako prikazati jednom ključnom riječju. Izvjestitelj ima 30 sekundi za predstavljanje.

Rješenje: propovijedanje, ispovijedanje, poučavanje, misije, školstvo / obrazovanje / književnost.

Radni predložak:

ISUSOVCI				

Aktivnost 5: Misionar bez prisile (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će usporediti dvije tvrdnje: A) „Ako je cilj dobar, može se silom nametnuti vjera.“ B) „Vjera se naviješta svjedočenjem, učenjem i poštovanjem slobode.“ Par bira tvrdnju koja je u skladu s tekstom i navodi dokaz.

Rješenje: B. Tekst izričito navodi da su neki misionari koristili prisilu, ali da se isusovci s tim metodama nisu slagali jer se kršćanstvo ne smije nametati silom.

A) „Ako je cilj dobar, može se silom nametnuti vjera.“

B) „Vjera se naviješta svjedočenjem, učenjem i poštovanjem slobode.“

Aktivnost 6: Dvije anegdote sv. Filipa Nerija (rad u skupinama, 9 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će u digitalnom udžbeniku pročitati obje anegdote: „Kokoš i perje“ i „Stvarna poniznost“. Prva polovica skupine traži pouku o riječima, druga pouku o poniznosti. Zatim sastavljaju zajedničku rečenicu: „Obnova počinje kada...“

Mogući odgovor: „Obnova počinje kada pazimo na svoje riječi i kada ponizno priznamo da još imamo što mijenjati u sebi.“

SV. FILIP NERI – KOKOŠ I PERJE

Prilikom ispovijedi jedna je žena rekla sv. Filipu Neriju da ima naviku ogovarati neke osobe. Svetac je odriješi i dade joj posebnu pokoru.

Rekao joj je neka pođe kući, uzme kokoš pod ruku i vrati se k njemu. Putem neka kokoši počupa sve perje.

Žena je učinila kako joj je sv. Filip rekao. Kada je ponovo došla, dao joj je novi zadatak, da se vrati kući i pokupi sve perje do posljednjeg koje je dolazeći pustila da padne na ulicu!

Žena je odgovorila da je nemoguće pokupiti sve perje jer ga je vjetar posvuda raspršio.

Onda je sv. Filip rekao: „Kao što je nemoguće sakupiti sve perje koje je vjetar jednom raspršio, tako je nemoguće povući mrmljanja i ogovaranja kad su jednom izišla iz usta.“

STVARNA PONIZNOST

Pročulo se po cijelom Rimu kako neka časna sestra živi sveto i pobožno te po cijele dane moli i vrši pokoru. Mnogi su je htjeli već za života častiti kao sveticu, a narod je svakodnevno hrlio k njoj. Papa je htio provjeriti radi li se tu o pravom svetom životu ili o nečemu drugome, pa je zamolio sv. Filipa Nerija da vidi o čemu se radi.

Filip je požurio do samostana u kojem je sestra živjela. Putem do samostana Filip je jako isprljao cipele. Kada je došao do samostana, zamolio je da pozovu „sveticu“, no sestra koja je bila na vratima odgovorila je da je sestra u kapelici u dubokoj molitvi i da ju ne smije ometati. No, Filip je bio uporan pa su je ipak pozvali.

Kada je sestra došla, pitajući se što je tako hitno, Filip joj je odgovorio da ima prljave cipele i da je došao da mu ih očisti. „Svetica“ se strašno naljutila na sv. Filipa jer je zbog nevažnog razloga prekinuo molitvu. Filip je tako zaključio da je daleko od svetosti, jer joj nedostaje najbitnija stvar: **PONIZNOST...**

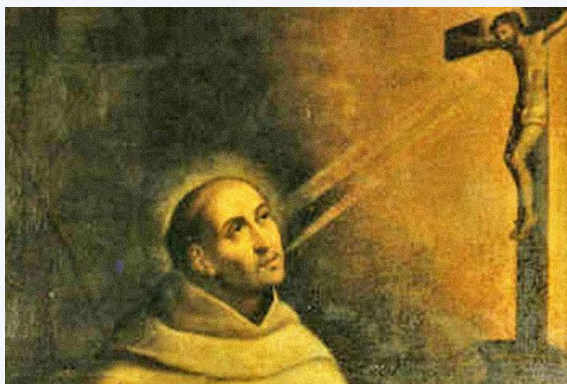
Obnova počinje kada...

Aktivnost 7: Mudre misli sv. Ivana od Križa (individualni rad, 8 minuta)

Učenici će pročitati sve mudre misli sv. Ivana od Križa iz digitalnog udžbenika. Zatim odabiru po jednu misao za tri teme: DOBRO – LJUBAV – ODGOVORNOST. Ne moraju prepisivati cijeli tekst; zapisuju samo početak odabrane misli i temu.

Mogući izbori ovise o učeniku. Važno je da odabrana misao stvarno odgovara zadanoj temi, primjerice misao o prilici za dobro, polaganju računa o ljubavi ili odgovornom korištenju vremena.

MUDRE MISLI SV. IVANA OD KRIŽA

- Krjeposti izazivaju mir, utjehu, svjetlo, jasnoću, snagu, a požude trud, umor, muku, sljepoću.
- Koji hoće da se prođe bez oslanjanja na učitelja koji bi ga vodio, bit će sličan voćki koja se nalazi osamljena, posred polja, bez gospodara; pa će joj plodove, koliko god rodili, brati prolaznici i neće dozrijevati.
- Dobrom rukom gospodara njegovana i čuvana voćka daje plod u svoje vrijeme.
- Gospodinu je milije djelo, koliko god bilo maleno, učinjeno skrovito i bez želje da bude poznato, negoli mnoga djela učinjena s tom željom; jer onaj koji s najčišćom ljubavlju radi za Gospodina, ne samo što se ništa ne brine da njegova djela vide ljudi, nego ih ne čini ni zato da bi ih Bog vidio.
- Tko propusti priliku za dobro sličan je onomu koji pusti da mu ptica uteče iz ruke: ne može je više uhvatiti.
- Blažen onaj koji, puštajući po strani ugodnost i vlastite sklonosti, pazi u svome poslovanju na razum i na pravednost.
- Na kraju života polagat ćeš račun o ljubavi. Nauči se, dakle, ljubiti kako Bog hoće da ga ljubiš, i ostavi svoj osebujan način.

- Pazi da se ne uplićeš u tuđe poslove, te da ih se i ne sjećaš, jer tko zna hoćeš li obaviti svoje koje si dužan.
- Ako na nekoj osobi ne odsijevaju krjeposti koje su tebi na pameti, neće ona biti manje vrijedna pred Bogom, po drugim krjepostima o kojima ti ne slutiš.
- U nevoljama se odmah s pouzdanjem uteci Bogu i bit ćeš ojačan, rasvijetljen i poučen.
- Što koristi da Bogu dadeš jednu stvar, kad on od tebe traži drugu? Razmisli što Bog od tebe traži i izvrši to, pa će na taj način tvoje srce ostati zadovoljnije negoli sa stvarima koje su tebi po čudi.
- Budući da ćeš se kod polaganja računa kajati što sadašnje vrijeme nisi upotrijebio na službu Bogu, zašto ga sada ne upotrebljavaš onako kako bi na času smrti htio da si ga upotrijebio?
- Što koristi čovjeku da steče cijeli svijet, ako dušu svoju izgubi?

DOBRO – LJUBAV – ODGOVORNOST

Aktivnost 8: Mudre misli sv. Terezije Avilske (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati sve mudre misli sv. Terezije Avilske. Par bira tri savjeta koji mogu pomoći dobrom razgovoru i suradnji te ih preoblikuje u tri kratka pravila za današnji život.

Mogući odgovor: budi ljubazan; govori jednostavno i skromno; prije nego tvrdiš nešto, dobro provjeri; ne slušaj ogovaranje.

MUDRE MISLI SV. TEREZIJE AVILSKJE

- U svim svojim poslovima budi tih i skroman!
- Ne budi svojevoljan i tvrdoglav, osobito u nevažnim stvarima!

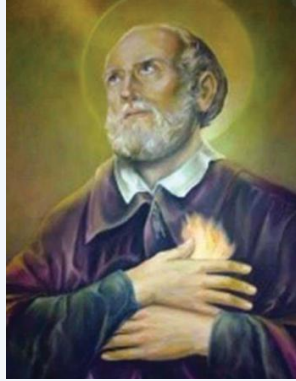
- Sa svakim budi jednako ljubazan!
- Ne izruguj se ničemu!
- Kada je potrebno da nekoga opomeneš, opomeni ponizno, skromno, imajući na pameti svoje vlastite pogreške.
- Prilagođavaj se svojoj okolini: budi veseo s radosnima, žalostan sa žalosnima!
- Prije nego govoriš usrdno se pomoli Bogu!
- Iskaži svoje mišljenje jednostavno i skromno. Ništa odviše ne uzdiži, ništa odviše ne pokudi.
- Dodaj svojim razgovorima uvijek nešto duhovnoga, izbjeci ćeš tada brbljanje i ogovaranje.
- Ne jamči ni za što, a da se prije temeljito ne raspitaš kako stvar stoji.
- Ne miješaj se u tuđe poslove, nego zadrži svoje mišljenje za sebe, ako protivno ne iziskuje potreba ili ljubav prema bližnjemu.
- Slušaj ponizno ako se govori o duhovnim stvarima i upamti ono što ti može koristiti!
- Otkrij ispovjedniku i duhovnom vodi sve napasti, pogreške i zle sklonosti jer će ti on savjetovati koje zapreka moraš odstraniti i koja sredstva upotrijebiti.
- Mnogo ćeš napredovati u kreposti ako sve činiš tako kao da pred sobom vidiš Boga.
- Ne slušaj ogovaranje.

Aktivnost 9: Mudre misli sv. Filipa Nerija (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pročitati sve mudre misli sv. Filipa Nerija. Svaka skupina bira: jednu misao o vremenu, jednu o veselju i jednu o karakteru / poniznosti. Zatim obrazlaže koja bi najviše pomogla čovjeku koji želi raditi na sebi.

Mogući izbori: „Blaženi vi, mladići, što imate vremena činiti dobro.“; „Sinci, budite veseli; glavno je da ne griješite.“; „Vježbajte karakter se u malim stvarima...“; „Budite smjerni i ponizni...“

MUDRE MISLI SV. FILIPA NERIJA

- Blaženi vi, mladići, što imate vremena činiti dobro.
- Nije vrijeme spavanja, jer nebo nije za lijenčine.
- Sinci, budite veseli; glavno je da ne griješite.
- Ali čuvajte se pretjerana veselja, jer ono iščupa i ono malo dobra što ste sabrali.
- Ne valja zanemariti pobožnih vježbanja; ako ćeš na pristojne zabave, izvrši prije svoje pobožnosti, a onda pođi.
- Vježbajte karakter u malim stvarima, da uzmognete lakše trpjeti u velikima.
- Za izbor staleža treba vremena, savjeta i molitve.
- Da sačuvaš čistoću, najbolji je lijek: otvoriti čim prije sve svoje misli ispovjedniku.
- Ne hranite razmaženo svoje tijelo: izbjegavajte zločeste drugove i svaki govor koji nije dobar.
- Čuvajte se besposlice, navlastito u popodnevnim satima, jer tada običava đavao nasrtati jače.
- Budite smjerni i ponizni, jer prava čuvarica čistoće jest poniznost.
- Ispovijedajte se često.
- Budite pobožni prema blaženoj Djevici Mariji, jer je to najbolje sredstvo, da isprositi milosti od Boga.
- Kad se ispovijedate, recite prije najteže grijehe, da vas đavao ne napastuje zatajiti ih kad ste pri koncu.
- Nastojte da Bog bude vazda pred vašim očima.

- Dođe li vam koja napast, potecite odmah Gospodinu, i odvratite misao na druge stvari.
- One tri opomene, koje se čitaju u životopisima sv. otaca, a koje je dao sveti pustinjač trojici mladića, koji su se željeli spasiti usred svijeta, neka budu zasječene i u vašoj pameti:

IZBJEĞAVAJ GREŠNU PRIGODU!

IZBJEĞAVAJ GREŠNU PRIGODU!

IZBJEĞAVAJ GREŠNU PRIGODU!

jedna misao o vremenu, jedna o veselju i jedna o karakteru
/ poniznosti

Aktivnost 10: Goetheova misao – osjećaj i savjest (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pročitati misao s margine stranice: „Nikad nećeš izgubiti pravi put budeš li radio prema osjećaju i savjesti.“ U najviše dvije rečenice objašnjavaju što za njih znači riječ SAVJEST u donošenju odluka.

Mogući odgovor: Savjest pomaže prosuditi je li nešto dobro ili loše i potiče čovjeka da izabere odgovorno ponašanje.

Nikad nećeš izgubiti pravi put budeš li radio prema osjećaju i savjesti.

Aktivnost 11: Kad zalutam, kako se vraćam? (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici polaze od završnoga udžbeničkog teksta o lutanju, padovima i povratku. Na plakat u tri koraka zapisuju: ZALUTAM – ZASTANEM – VRAĆAM SE. U svaki korak dodaju po jednu opću radnju, bez osobnih ispovijesti.

Mogući odgovor: zalutam – pogriješim; zastanem – priznam i razmislim; vraćam se – ispravim što mogu, tražim oprost i pomoć.

ZALUTAM – ZASTANEM – VRAĆAM SE

Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će promotriti reprodukciju „Tridentski koncil“ na str. 42. Najprije opisuju prostor, boje i raspored osoba, a zatim povezuju sliku s koncilom i obnovom Crkve.

Informativno o umjetniku:

Slika prikazuje XXIII. zasjedanje Tridentskog sabora (ili Tridentskog koncila) održano 1563. u katedrali sv. Vigilija u Trentu. Pripisuje se talijanskoj školi (često se veže uz slikara [Paola Farinatisja](#)), a danas se čuva u pariškom muzeju Louvre.

Tridentski koncil, djelo nepoznata autora

Razgovor:

- Kakav je prvi dojam prizora? (Svečan, ozbiljan, velik i organiziran.)
- Koje boje i svjetlo uočavate? (Svijetli i tamni tonovi prostora i odjeće.)
- Kako su ljudi raspoređeni? (U velikom skupu, redovima i skupinama.)
- Što nam veličina prostora i broj ljudi govore o događaju? (Da je riječ o važnom crkvenom saboru / koncilu.)
- Koji događaj prikazuje djelo? (Tridentski koncil.)
- Kako se prizor povezuje s obnovom Crkve? (Pokazuje zajedničko raspravljanje i donošenje odluka o nauku i životu Crkve.)

Aktivnost 13: Četiri lica obnove (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u četiri kadra nacrtati: TRIDENT – NAUK I RED – ISUSOVCI – MISIJE. U svakom kadru crtaju jedan simbol i pišu najviše četiri riječi.

Radni predložak:

TRIDENT	NAUK I RED	ISUSOVCI	MISIJE

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Stara kuća i temelj

Obitelj je naslijedila staru kamenu kuću na selu. Svi su željeli odmah obojiti zidove, promijeniti zavjese i postaviti novu rasvjetu. Majstor koji je došao pogledati kuću rekao je: „Prije boje moramo vidjeti temelj.“ U podrumu su pronašli vlagu i jednu napuknutu gredu. Nekoliko tjedana nije bilo vidljivih promjena izvana, ali radilo se mnogo: ojačali su gredu, zaustavili vlagu i popravili krov. Tek nakon toga došle su boje i novi prozori. Kad je kuća bila gotova, najmlađi član obitelji rekao je: „Najvažniji popravak uopće se ne vidi.“ Majstor je odgovorio: „Baš zato kuća sada može dugo stajati.“

Razgovor:

- Zašto majstor nije odmah počeo bojiti zidove? (Najprije je trebalo popraviti temeljne probleme.)
- Koji su popravci bili najvažniji iako se izvana nisu odmah vidjeli? (Temelj, greda, vlaga i krov.)
- Kako se priča povezuje s obnovom Crkve? (Prava obnova uključuje unutarnje promjene, odgovornost i ispravljanje problema, a ne samo vanjski izgled.)

Pouka: Obnova je trajna kada počne od temelja – od istine, odgovornosti, obraćenja i dobrih navika.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnicu dopuniti šest rečenica.

Rješenje: 1545.; 1563.; Pavao III.; Ignacije Loyola; isusovci; silom.

OBNOVA CRKVE

Ignacije Loyola; 1563.; silom; Pavao III.; isusovci; 1545.

1. Tridentski koncil započeo je _____.
2. Završio je _____.
3. Sazvao ga je papa _____.
4. Družbu Isusovu osnovao je sv. _____.

5. Članovi Družbe Isusove zovu se _____.

6. Kršćanstvo se ne smije nametati _____.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 60–61 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

- Kada je održan Tridentski koncil? (1545.–1563.)
- Tko ga je sazvao? (Papa Pavao III.)
- Tko je osnovao Družbu Isusovu? (Sv. Ignacije Loyola.)
- Navedi jedno područje djelovanja isusovaca. (Propovijedanje, ispovijedanje, poučavanje, misije, školstvo ili književnost.)
- Što tekst kaže o prisilnom nametanju kršćanstva? (Kršćanstvo se ne smije nametati silom.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 10 minuta)

Nedigitalna alternativa: Vjeroučitelj čita šest kratkih misli iz priloženih digitalnih stranica, a učenici podižu karticu GOVOR, PONIZNOST, LJUBAV ili DOBRO prema glavnoj temi.

Rješenje: 1. GOVOR • 2. LJUBAV • 3. PONIZNOST • 4. DOBRO • 5. LJUBAV • 6. DOBRO.

- „Ne slušaj ogovaranje.“ — sv. Terezija Avilska
- „Sa svakim budi jednako ljubazan!“ — sv. Terezija Avilska
- „Budite smjerni i ponizni.“ — sv. Filip Neri
- „Blaženi vi, mladići, što imate vremena činiti dobro.“ — sv. Filip Neri
- „Na kraju života polagat ćeš račun o ljubavi.“ — sv. Ivan od Križa
- „Tko propusti priliku za dobro sličan je onomu koji pusti da mu ptica uteče iz ruke.“ — sv. Ivan od Križa

Aktivnost 20: Mikropauza (frontalni rad, 2 minuta)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Brzalica: „Čiča čvorak čuva četv čavki.“ Učenici je jednom izgovore polako, zatim dvaput što brže bez natjecanja i ismijavanja. Na znak „mirno“ nastavljaju rad.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Čemu uopće služi obnova? (Da se popravi ono što ne valja i sačuva ono što je vrijedno.)
- Zašto čovjek ne može obnovu svesti samo na kritiziranje drugih? (Jer i sam treba preuzeti odgovornost za vlastite postupke.)
- Što znači „obnoviti srce“? (Mijenjati stavove i navike prema dobru, istini, ljubavi i odgovornosti.)

Ili:

I danas u Crkvi ima zastranjenja pojedinaca. Crkva smo i mi i svećenici. Učenici će u bilježnice navesti što ih danas smeta u Crkvi kod vjernika i svećenika, te će napisati na koji bi način oni proveli svoju „koncilsku obnovu“. Učenici će navesti 3–5 stvari koje bi oni mijenjali da sudjeluju na koncilu:

Smeta mi:

Prijedlog/rješenje s obrazloženjem:

Smeta mi:
Prijedlog/rješenje s obrazloženjem:

Smeta mi:
Prijedlog/rješenje s obrazloženjem:

Predstavljanje rezultata.

Sinteza:

Učenici će sastaviti „formulu obnove“ od četiri pojma. Svaki pojam mora doći iz drugoga dijela sata.

Mogući odgovor: ISTINA + RED + OBRAZOVANJE + OBRAĆENJE = OBNOVA.

Zaključak vjeroučitelja: Obnova Crkve nakon reformacije obuhvatila je nauk, disciplinu, duhovni život, obrazovanje i misije. Tridentski koncil i isusovci pokazali su da obnova traži ozbiljan rad, a digitalne poruke svetaca podsjećaju da nijedna zajednica ne može biti obnovljena bez osobne poniznosti, odgovornosti i obraćenja.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati srce koje najbolje opisuje njihovo razumijevanje sata.

**Mogu objasniti Tridentski koncil,
isusovce i smisao crkvene obnove.**

**Razumijem glavne ideje, ali trebam
podsjetnik za jedan dio.**

**Trebam još jedan primjer da objasnim
kako se Crkva obnavlja.**

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 60–61.

Ili:

Učenici će izabrati jednu mudru misao s digitalnih stranica i prepisati je u bilježnicu uz jednu riječ koja sažima poruku.

Izborna domaća zadaća: Učenici će kod kuće pronaći jedan predmet koji je popravljen umjesto bačen i u jednoj rečenici povezati ga s pojmom obnove.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti što nam uvijek daješ mogućnost novoga početka. Daj nam poniznost da priznamo pogreške, strpljivost da popravljamo ono što možemo i vjernost da u svakoj obnovi tražimo Tvoju volju i dobro drugih. Amen.

Ili:
Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	9 minuta
Aktivnost 3: Nauk – disciplina – duhovna obnova	5 minuta
Aktivnost 6: Dvije anegdote sv. Filipa Nerija	5 minuta
Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti	5 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Aktualizacija, sinteza i molitva	9 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

☐ Mogu li učenici navesti godine Tridentskoga koncila i papu koji ga je sazvao?

- ☐ Mogu li razlikovati obnovu nauka, discipline i duhovnoga života?
- ☐ Mogu li navesti sv. Ignacija Loyolskoga i barem tri područja djelovanja isusovaca?
- ☐ Mogu li objasniti zašto se kršćanska vjera ne smije nametati silom?
- ☐ Mogu li povezati barem jednu mudru misao ili anegdotu s osobnom odgovornošću i obnovom?